

Ηλίας Νικολόπουλος

Ο περιορισμός των ατομικών και όχι μόνο δικαιωμάτων από την ελληνική κυβέρνηση και την ΕΕ

Τα τελευταία χρόνια, μέσω των κυβερνητικών χειρισμών που ξεκινούν από τη μη αντίδραση του κάθε φορά υπουργού και φθάνουν ως την υπέρμετρη διευκόλυνση εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων των ατομικών δικαιωμάτων και όχι μόνο, συντελείται μια ολοένα εντεινόμενη παραβίαση των συνταγματικών διατάξεων που κατοχυρώνουν τα ατομικά κυρίως δικαιώματα και θίγουν τον πυρήνα της λαϊκής κυριαρχίας. Η ανησυχία μας επιτείνεται από το γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό σημειώνονται αλληπάλληλες παραβιάσεις του Συντάγματός μας από τα αρμόδια όργανα που είναι από το ίδιο εντεταλμένα όπως και όλοι οι πολίτες στην τήρησή του. Δεν χρειάζεται να υπενθυμίσω τις διατάξεις του τελευταίου άρθρου 120 που αφορούν στο δικαίωμα αλλά και καθήκον αντίστασης όλων των πολιτών στην ενδεχόμενη κατάλυσή του. Πράγματι, ενώ τα προτεινόμενα μέτρα από την ΕΕ εισάγουν περιορισμούς στα ατομικά δικαιώματα και τα περισσότερα κράτη μέλη οχυρώνονται πίσω από τα συντάγματά τους για να τα περιορίσουν, στην Ελλάδα παρατηρείται το φαινόμενο όχι μόνο να διευκολύνεται η εφαρμογή τους στην ελληνική έννομη τάξη, αλλά και να πρωτοστατούμε στην έμμεση αλλά και άμεση παραβίαση του Συντάγματός μας. Αξίζει να υπενθυμίσω την προκλητική παραβίαση του άρθρου 27 του Συντάγματος κατά τη διέλευ-

ση των ΝΑΤΟϊκών δυνάμεων από τη χώρα μας στα γεγονότα της Γιουγκοσλαβίας. Την αποδοχή της Σύμβασης Σένγκεν από την ελληνική Βουλή, χωρίς να συγκεντρωθεί η απαιτούμενη από το άρθρο 28 του Συντάγματος πλειοψηφία κ.λπ.

Ήδη κατά την ψήφιση του ισχύοντος Συντάγματος το 1975, εισήχθησαν για πρώτη φορά διατάξεις (άρθρο 28) που επέτρεπαν την αυτοαναστολή άλλων συνταγματικών διατάξεων που αφορούν αρμοδιότητες κυρίως της Βουλής, της κυβέρνησης και των δικαστηρίων, για να διευκολυνθεί η ένταξη της χώρας στην ΕΕ, τότε ΕΟΚ. Πρόκειται για το άρθρο 28, που περιλήφθηκε αυτούσιο από το συνταγματικό κείμενο της δικτατορίας του 1968. Με αυτό το άρθρο προβλέπεται ο περιορισμός της εθνικής κυριαρχίας και η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων που ανήκουν στα ελληνικά κρατικά όργανα σε διεθνείς οργανισμούς, ακόμα και σε στρατιωτικούς διεθνείς οργανισμούς, και όλα αυτά με νόμο που θα ψηφίζεται από την ελληνική Βουλή με αυξημένη πλειοψηφία. Σήμερα έχουμε φθάσει στο σημείο της χρησιμοποίησης των διατάξεων του άρθρου αυτού για να ισχύουν οι οποιοδήποτε περιορισμοί στα θεμελιώδη δικαιώματα που θεσπίζονται από το πρωτογενές κοινοτικό δίκαιο και να χρησιμοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου αυτού για μια οιονεί αναθεώρηση του Συντάγματός μας, κατά παράβαση της προβλε-

πόμενης από αυτό στο άρθρο 110 αναθεωρητικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχει έστω και έμμεσα ο λαός.

Πρόσφατα, η κυβερνητική πλειοψηφία, αντί να βελτιώσει, ενισχύοντας την άμυνα του Συντάγματός μας απέναντι στο διεθνές (βλέπε συμβατικό κοινοτικό) δίκαιο, τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για να περιοριστεί η εθνική κυριαρχία και να μεταβιβαστούν οι αρμοδιότητες των ελληνικών κρατικών οργάνων σε ξένα όργανα, προσέθεσε μία ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 28, σύμφωνα με την οποία το άρθρο αυτό αποτελεί θεμέλιο για τη συμμετοχή της χώρας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, προσπαθώντας έτσι να αποτελέσει άλλο ένα πλήγμα στην κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων από την ελληνική συνταγματική έννομη τάξη. Συγκεκριμένα, μία τέτοια έκδοση έλληνα πολίτη είναι αντισυνταγματική, στο βαθμό που το άρθρο 5 παρ. 2 του Συντάγματος απαγορεύει ακόμη και την έκδοση αλλοδαπού που διώκεται για τη δράση του υπέρ της ελευθερίας. Εξάλλου, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση έκδοσης και με το άρθρο 16 παρ. 1 αυτής, «Έκαστο των συμβαλλομένων μερών θα έχει την ευχέρεια αρνήσεως εκδόσεως υπηκόων αυτού». Το ελληνικό κράτος κατοχυρώνει με την ιθαγένεια –δικαίωμα απορρέον εξ ιθαγενείας– το δικαίωμα παραμονής των ελλήνων πολιτών στη χώρα. Η έξοδος τους από τη χώρα απόκειται αποκλειστικά στη δική τους θέληση. Ο θεσμός

της έκδοσης και της απέλασης αφορά μόνο τους αλλοδαπούς και όχι όλους. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας απαγορεύεται η έκδοση αλλοδαπού αν κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης ήταν ημεδαπός. Αξίζει να αναφερθεί ότι το γερμανικό και το πορτογαλικό Σύνταγμα, στα άρθρα 16 και 33 αντίστοιχα, απαγορεύουν την έκδοση των πολιτών τους, το δε ελληνικό Σύνταγμα απαγορεύει, όπως εύστοχα έχει ειπωθεί, την επιβολή από το ελληνικό κράτος της αποδημίας στους έλληνες πολίτες που, αν υποπέσουν σε αδικήματα, θα δικαστούν από το φυσικό-νόμιμο δικαστή, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Συντάγματός μας. Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η ισχύς ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και έκδοσης έλληνα πολίτη είναι αντισυνταγματική, στο βαθμό που παραβιάζει την προϋπόθεση του άρθρου 28 περί μη προσβολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως κατοχυρώνονται στο Σύνταγμά μας, αλλά και λόγω της ευθείας αντίθεσής της με τα άρθρα 5 και 8 του Συντάγματός μας. Παρ' όλα αυτά, στις 25 Ιουνίου προετοιμάζεται η υπογραφή της ευρωπαϊκής συμφωνίας που θα αφορά έκδοση πολιτών στις ΗΠΑ.

Επιβάλλεται περισσότερο από κάθε άλλη φορά η ενίσχυση του λαϊκού κινήματος ενάντια στις αντισυνταγματικές μεθοδεύσεις, όπως ορίζει και επιτάσσει η παράγραφος 4 του άρθρου 120 του Συντάγματός μας.